

PARDUBICKÝ KRAJ

**AKČNÍ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
PARDUBICKÉHO KRAJE NA ROK 2015**

Obsah

1. Úvod.....	3
1.1. Popis aktuální situace a zdrojů pro plánování sociálních služeb.....	4
1.2. Proces plánování sociálních služeb.....	4
2. Síť sociálních služeb a oblasti péče.....	5
2.1. Přehled sociálních služeb.....	5
2.2. Změny v síti sociálních služeb	5
2.3. Oblasti péče a potřeby poskytování sociálních služeb	6
Oblast péče o seniory.....	7
Oblast péče o osoby se zdravotním postižením	8
Oblast péče o děti, mládež, rodinu	9
Oblast péče o osoby s duševním onemocněním	12
Oblast péče o osoby ohrožené užíváním návykových látek.....	13
Oblast péče o osoby sociálně vyloučené a osoby v obtížné životní situaci	14
3. Strategická část akčního plánu.....	16
3.1. Strategie podpory sociálních služeb v roce 2015.....	16
3.1.1. Výpočet výše finanční podpory	16
Dotace ze státního rozpočtu	17
3.2. Projektové aktivity Pardubického kraje	19
3.3. Výhled financování sociálních služeb v letech 2015 – 2017	22
4. Seznam příloh	22

1. ÚVOD

Povinnost zpracovávat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb vyplývá z ustanovení § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „ZSS“). Dne 15. prosince 2011 byl usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje č. Z/358/11 schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2012 – 2015 (dále jen „střednědobý plán“). Střednědobý plán popisuje a navrhuje síť sociálních služeb na území Pardubického kraje (dále též „Pk“), popisuje způsob řízení sítě sociálních služeb a jejich financování, definuje východiska pro plánování sociálních služeb a ve své strategické části vymezuje prostor pro rozvoj sociálních služeb v období naplňování střednědobého plánu.

Cílem Akčního plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2015 (dále jen „akční plán“) je nastavení sítě sociálních služeb v souladu s prioritami a cíli střednědobého plánu a v souladu s aktuálními potřebami a trendy v poskytování sociálních služeb. V akčním plánu je vymezena potřebná síť služeb¹ v roce 2015, jsou definovány potřeby poskytování sociálních služeb a plánované změny v síti služeb. Ve strategické části akčního plánu jsou vymezeny náklady na zajištění sítě sociálních služeb a předpokládané zdroje financování.

Síť sociálních služeb je navržena v tzv. optimální a reálné variantě. Optimální varianta navrhuje síť sociálních služeb v rozsahu zjištěných potřeb. Reálná varianta se vyznačuje zachováním systému poskytovaných služeb na úrovni roku 2012 zohledňující změny schválené v předchozích letech a zohledňující aktuální potřeby, změny vyvolané realizací projektů Pardubického kraje a změny související s procesy transformace systému péče o ohrožené děti a transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením.

Součástí akčního plánu jsou kritéria financování sociálních služeb, která definují postup výpočtu dotace ze státního rozpočtu a grantu z rozpočtu Pk a která současně popisují postup pro výpočet reálné výše dotace dle schváleného objemu finančních prostředků na zajištění poskytování sociálních služeb ve státním rozpočtu ČR a v rozpočtu Pk.

Akční plán je strategickým dokumentem Pk. V souladu s ním je zpracována metodika financování sociálních služeb v roce 2015 a další související dokumenty.

Akční plán byl předložen Zastupitelstvu Pardubického kraje a schválen usnesením č. Z/.../14 ze dne DD. MM. 2014.

¹ Síť sociálních služeb je souhrn jednotlivých sociálních služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností řeší nepříznivou sociální situace osob na území kraje a které jsou v souladu se zjištěnými potřebami osob na území kraje a dostupnými finančními a jinými zdroji; síť sociálních služeb je součástí střednědobého plánu rozvoje kraje – NAVRHOVANÉ ZNĚNÍ § 3 písm. i) ZSS DLE PROJEDNÁVANÉ NOVELY ZSS (v době schvalování akčního plánu nebyl dokončen legislativní proces).

1.1. Popis aktuální situace a zdrojů pro plánování sociálních služeb

Akční plán je zpracován v souladu s § 3 a § 95 ZSS. Současně akční plán vychází z ustanovení § 101a ZSS (poskytování dotace na zajištění poskytování sociálních služeb), přičemž je zohledněn aktuální návrh novely ZSS, který mimo jiné definuje síť sociálních služeb, ukládá krajům povinnost určit síť sociálních služeb a mění podmínky poskytování dotace ze státního rozpočtu na zajištění poskytování sociálních služeb.

S ohledem na probíhající legislativní proces je akční plán zpracován tak, aby umožnil řízení sítě sociálních služeb a poskytnutí finančních prostředků na poskytování sociálních služeb ze státního rozpočtu a rozpočtu Pk bez ohledu na to, zda bude novela ZSS schválena, a bez ohledu na její znění.

Akční plán rovněž respektuje návrh metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a Hlavnímu městu Praze, která definuje základní pojmy, termíny a pravidla pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na financování sociálních služeb. Akční plán bude předložen Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“) spolu s žádostí o poskytnutí dotace na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb.

Stávající legislativa

- V souladu s ustanovením § 101a ZSS v platném znění je krajům ze státního rozpočtu poskytována účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb.
- Dotace je poskytována na základě žádosti kraje.
- O poskytnutí finančních prostředků z dotace poskytovatelům sociálních služeb rozhoduje kraj.

1.2. Proces plánování sociálních služeb

Akční plán definuje síť sociálních služeb v souladu se schváleným střednědobým plánem. Potřeby poskytování sociálních služeb a změny v síti služeb jsou primárně konzultovány se zástupci obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem, do jejichž působnosti patří rovněž výkon sociální práce dle zákona č. 111/2006., Sb., o pomoci v hmotné nouzi, a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Pk vychází z informací o sociálních službách obsažených v benchmarkingové databázi sociálních služeb Pardubického kraje, z dostupných statistických údajů, z informací poskytovatelů sociálních služeb a dalších relevantních zdrojů.

2. SÍŤ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A OBLASTI PÉČE

2.1. Přehled sociálních služeb

V Pardubickém kraji je registrováno celkem 102 poskytovatelů sociálních služeb, kteří na území kraje poskytují celkem 241 služeb dle § 37 až § 70 ZSS. V Pk dále působí poskytovatelé sociálních služeb s nadregionální, případně celostátní působností. Síť služeb je tvořena celkem 125 poskytovateli poskytujícími 285 sociálních služeb. Řada služeb rovněž zajišťuje péči o občany Pk mimo území kraje.

Sociální služby jsou rozmístěny na celém území Pardubického kraje, přičemž vyšší dostupnost služeb je na území Pardubicka a Chrudimska. Obecně je většina služeb soustředěna v obcích s rozšířenou působností, případně v obcích s pověřeným obecním úřadem. Do těchto obcí jsou soustředěny služby poskytované ambulantní a pobytovou formou, které zpravidla zajišťují služby pro obyvatele spádového území, příp. mají celokrajskou působnost.

Terénní služby jsou dostupné zpravidla i v menších obcích (tzv. obce I. typu), přičemž nejrozšířenějším druhem sociální služby je pečovatelská služba. V některých obcích I. typu jsou umístěna pobytová zařízení pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením a osoby s chronickým duševním onemocněním. Tato zařízení mají nadregionální či celokrajskou působnost. Umístění těchto zařízení většinou odpovídá době jejich vzniku. Nově se do menších obcí rozšiřují služby, které vznikají v souvislosti s procesem transformace pobytových služeb sociální péče pro osoby se zdravotním postižením. V menších obcích v předchozích letech rovněž vznikla zařízení, která poskytují ubytování a další služby pro seniory mimo režim ZSS.

Přehled počtu jednotlivých druhů sociálních služeb je uveden v příloze č. 1 akčního plánu. Jmenný seznam sociálních služeb tvořících síť sociálních služeb je uveden v příloze Síť sociálních služeb Pardubického kraje pro rok 2015 (viz dále).

2.2. Změny v síti sociálních služeb

V průběhu roku 2014 došlo ke změnám v síti sociálních služeb působících na území Pk (stav k 30. 6. 2014). Změny se týkají kontaktních údajů, kapacity, formy poskytování, cílových skupin uživatelů apod. Zásadní změny (uskutečněné i plánované) jsou uvedeny níže (zejména změny kapacity počtu lůžek pobytových služeb, vznik nebo zrušení služeb). Celkově je síť sociálních služeb v Pk stabilní.

- snížení kapacity počtu lůžek služby domovy pro seniory poskytovatele Domov u fontány Přelouč z 94 na 56 lůžek (k 1. 1. 2014) ve prospěch transformace lůžek služby domovy se zvláštním režimem ze 146 na 174 (k 1. 1. 2014),
- ukončení sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovatele Charita Přelouč (k 28. 2. 2014),
- *změna místa poskytování a rozšíření služby sociálně aktivizační pro rodiny s dětmi poskytovatele Charita Přelouč u ambulantní formy na adresu Českobratrská 90, Přelouč, s kapacitou 5 rodin, od 1. 1. 2014 (NPM),*
- snížení kapacity počtu lůžek služby domovy pro seniory poskytovatele Domov pro seniory Heřmanův Městec ze 168 na 164 (k 1. 1. 2014),
- zvýšení kapacity terénní formy služby terénní programy poskytovatele Šance pro Tebe Chrudim z 250 klientů na 400 klientů za rok, od 1. 1. 2014,

- snížení kapacity terénní formy pečovatelské služby poskytovatele Charity Svitavy ze 120 klientů na 80 klientů za rok, od 1. 1. 2014,
- snížení kapacity služby sociálně terapeutické dílny poskytovatele CEDR Pardubice o.p.s. z 26 na 18 klientů (okamžitá kapacita) – místo poskytování Pardubice, věková kategorie 18 - 64 let (od 13. 2. 2014),
- snížení kapacity služby sociálně terapeutické dílny poskytovatele CEDR Pardubice o.p.s. z 9 na 6 klientů (okamžitá kapacita) – místo poskytování Ústí nad Orlicí, věková kategorie 18 - 64 let (od 13. 2. 2014),
- snížení kapacity služby sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovatele CEDR Pardubice o.p.s. z 26 na 18 klientů ve věkové kategorii 18 - 64 let (od 13. 2. 2014) – místo poskytování Pardubice,
- zvýšení kapacity sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovatele CEDR Pardubice o.p.s. z 12 na 18 klientů ve věkové kategorii 18 – 64 let (od 13. 2. 2014) – místo poskytování Ústí nad Orlicí,
- zvýšení kapacity ambulantní formy služby nízkoprahová zařízení pro děti a mládež z 10 na 30 klientů a terénní formy služby z 5 na 10 klientů poskytovatele SKP – Centrum o.p.s. (k 1. 3. 2014) – místo poskytování Vysoké Mýto,
- zvýšení kapacity služby terénní programy poskytovatele Město Vysoké Mýto ze 30 na 157 klientů (k 20. 3. 2014),
- rozšíření míst poskytování služby nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytovatele Šance pro Tebe Chrudim na adresách Prachovice, Chrudimská 57; Hrochův Týnec, Smetanova 25 (k 1. 5. 2014), zvýšení kapacity ambulantní formy služby ze 150 na 230 klientů a zvýšení kapacity terénní formy služby ze 110 na 200 klientů (k 1. 5. 2014),
- snížení kapacity pečovatelské služby poskytovatele Charita Přelouč ze 40 na 20 klientů,
- zvýšení kapacity odlehčovacích služeb poskytovatele Charita Přelouč ze 2 na 5 klientů.

2.3. Oblasti péče a potřeby poskytování sociálních služeb

Akční plán reaguje na potřeby zjištěné při přípravě střednědobého plánu, které jsou zohledněny v jednotlivých cílech a opatřeních střednědobého plánu. Aktuální potřeby jsou zjišťovány zejména ve spolupráci se zástupci obcí zapojených do pracovní skupiny pro plánování v obcích, dále ve spolupráci se sociálními pracovníky obcí a zástupci poskytovatelů sociálních služeb. Pardubický kraj je zapojen do pracovní skupiny pro osoby s poruchami autistického spektra, jeho zástupci se účastní jednání platformy poskytovatelů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, veřejných diskusí a kulatých stolů k tématu sociálních a souvisejících služeb. Na úrovni Rady Pk je zřízena komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin a komise pro koordinaci protidrogové politiky. V oblasti osob se zdravotním postižením je vytvořen poradní orgán radního zodpovědného za sociální péči a neziskový sektor. Na úrovni kraje je rovněž ustanovena krajská koordinační skupina projektu Systémová podpora transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny. Informace o situaci v sociálně vyloučených romských lokalitách jsou zjišťovány z monitorovacích a závěrečných zpráv poskytovatelů terénních programů a dále prostřednictvím setkání s terénními pracovníky, kteří v těchto lokalitách poskytují terénní práci v rámci individuálního projektu Pk „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“. Od roku 2013 je realizován projekt „Podpora transformace pobytových sociálních služeb v Pardubickém kraji“, jehož cílem je zpracování transformačních plánů 5 domovů pro osoby se zdravotním postižením a 1 domova se zvláštním režimem, jejichž poskytovateli jsou příspěvkové organizace Pk. Informace

získané z hodnocení potřeb uživatelů a tvorby transformačních plánů jsou jedním z podkladů pro nastavování sítě služeb pro osoby se zdravotním postižením.

Oblast péče o seniory

Pk sleduje rostoucí zájem o poskytování terénních a ambulantních služeb pro seniory, které umožňují svým uživatelům setrvat v jejich přirozeném prostředí. U řady poskytovatelů došlo ke změně struktury poskytované péče, kdy úkony, jež mohou být zajišťovány běžně dostupnými službami, jsou nahrazovány úkony péče o vlastní osobu (tento trend je podporován i způsobem výpočtu dotací ze státního rozpočtu a grantů z rozpočtu Pk).

U pobytových služeb dlouhodobě dochází ke změně struktury uživatelů dle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, kdy se postupně zvyšuje průměrný stupeň závislosti uživatelů. Poskytovatelé služeb se orientují na uživatele s vysokým stupněm závislosti a specifickými potřebami. Pro rok 2015 budou zachovány stávající kapacity pobytových služeb. Aktuálně kraji chybí volné kapacity pro řešení náhlých krizových situací pro zajištění sociálně zdravotní péče. Ve střednědobém plánu na období od roku 2016 se bude Pk zabývat rovněž cílovou skupinou tzv. nízkopříjmových osob, které potřebují zajištění sociálně péče. V souvislosti s tvorbou tzv. karet sociálních služeb se bude Pk ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb zabývat sjednocením způsobu jednání se zájemcem o poskytnutí sociální služby a vedení evidence žadatelů, se kterými nemohla být uzavřena smlouva o poskytnutí sociální služby z důvodu nedostatečné kapacity služby.

Cíle v oblasti péče o seniory – reálná varianta:

- Zachování kapacit pobytových služeb pro seniory včetně případné transformace lůžek v domovech pro seniory na lůžka v domovech se zvláštním režimem (změnu druhu služby je nutné s ohledem na financování služby z veřejných zdrojů konzultovat se zřizovatelem, obcí, v jejímž území služba působí, a Pardubickým krajem, poskytovatel musí prokázat odůvodněnou potřebnost změny).
- Zachování kapacit terénních a ambulantních služeb pro seniory.
- Zachování kapacit odlehčovacích služeb pro seniory.

Cíle v oblasti péče o seniory – optimální varianta:

- Rozvoj kapacit terénních a ambulantních služeb pro seniory dle zjištěných potřeb. Rozvoj kapacit odlehčovacích služeb (v případě odůvodněné potřeby).

Oblast péče o osoby se zdravotním postižením

Osobám se zdravotním postižením jsou poskytovány služby domovy pro osoby se zdravotním postižením, týdenní stacionáře, chráněné bydlení, denní stacionáře, centra denních služeb, sociálně terapeutické dílny, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociální rehabilitace a návazné terénní služby sociální péče, tj. zejména osobní asistence, pečovatelská služba, podpora samostatného bydlení.

Pardubický kraj realizuje projekt transformace Domova sociálních služeb Slatiňany, v rámci kterého bude vystavěno 12 dvojdomků v běžné zástavbě s maximální kapacitou 12 uživatelů, ve kterých vznikne 24 domácností pro celkem 136 uživatelů (osob se zdravotním postižením). V průběhu roku 2015 bude zahájeno poskytování služby domovy pro osoby se zdravotním postižením v těchto objektech. V rámci tohoto projektu vzniklo 8 míst služby chráněné bydlení ve dvou bytech v Chrudimi. Kritéria financování služby domovy pro osoby se zdravotním postižením zohledňují proces transformace a humanizace v souladu s prioritami stanovenými MPSV ČR.

Současně probíhají aktivity projektu Podpora transformace pobytových sociálních služeb, jehož realizátorem je občanské sdružení Instand a jehož cílem je zpracování transformačních plánů 5 domovů pro osoby se zdravotním postižením, které jsou příspěvkovými organizacemi Pk. V průběhu roku 2013 a 2014 probíhalo vyhodnocení potřeb stávajících uživatelů služeb s cílem určit potřebnou míru podpory jednotlivých uživatelů. V dalších obdobích bude probíhat zpracování transformačních plánů, vč. vymezení potřebných služeb, které by měly být v maximální možné míře poskytovány v běžném prostředí. Samostatně je řešena situace umísťování dětí do ústavní péče, zejména v kontextu transformace systému péče o ohrožené děti.

V posledních dvou letech je evidován nižší zájem o službu domovy pro osoby se zdravotním postižením vyjma zájemců se specifickými potřebami či kombinacemi vad (např. osoby s poruchou autistického spektra). S ohledem na tuto skutečnost a v souladu s probíhajícími procesy transformace pobytových sociálních služeb bude v roce 2015 zachována kapacita pobytových služeb pro cílovou skupinu s tím, že tyto kapacity bude možné v průběhu roku transformovat v jiné druhy sociálních služeb (např. chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení), a to dle zjištěných potřeb uživatelů těchto služeb.

Pro zajištění péče o osoby se zdravotním postižením v přirozeném prostředí je nezbytné zachování sítě terénních a ambulantních služeb včetně služeb, které přispívají k zaměstnávání osob se zdravotním postižením na otevřeném či chráněném trhu práce, tj. osobní asistence, pečovatelská služba, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, raná péče, tlumočnické služby, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny a sociální rehabilitace. Služba sociálně terapeutické dílny bude do 30. 9. 2015 financována z „Individuálního projektu Pardubického kraje na sociální služby III“. Pro období říjen až prosinec 2015 bude zachována kapacita služeb na úrovni projektem podpořených kapacit a jejich financování bude zajištěno z dotace MPSV na financování sociálních služeb, rozpočtu Pk, případně rozpočtů obcí.

V roce 2015 budou podpořeny nové kapacity služby podpora samostatného bydlení a raná péče pro děti se specifickými potřebami.

Cíle v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením – reálná varianta

- Zachování kapacit pobytových služeb. V návaznosti na individuální plány uživatelů služeb a proces transformace bude v průběhu roku umožněna změna kapacit ve prospěch služeb chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení, příp. dalších, včetně finančního zajištění těchto služeb a současného snížení kapacit služeb domovů pro osoby se zdravotním postižením.
- Zpracování transformačních plánů domovů pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Pardubickým krajem (ukončení aktivit projektu červen 2015).
- Zachování kapacit terénních a ambulantních služeb pro osoby se zdravotním postižením.
- Zachování kapacit pobytových odlehčovacích služeb.
- Zvýšení kapacity služby raná péče pro děti s poruchou autistického spektra (navýšení o 35 rodin).
- Zvýšení kapacity služby podpora samostatného bydlení.

Cíle v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením – optimální varianta

- Zachování služeb sociální rehabilitace (podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením).

Rozvoj služeb sociálně terapeutických dílen a sociální rehabilitace v souvislosti s transformací pobytových služeb sociální péče.

Oblast péče o děti, mládež, rodinu

V souladu s novelizovaným zněním zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, a v souladu s národní strategií Právo na dětství dochází od roku 2013 ke změnám systému péče o ohrožené rodiny. Na podporu těchto změn, resp. na podporu služeb péče o ohrožené děti Pk realizuje projekt „Podpora aplikace standardů v Pk“ a je zapojen do projektu „Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny“, jehož realizátorem je MPSV ČR.

Síť služeb pro ohrožené děti a rodiny je zajištěna službami v resortech zdravotnictví, školství a sociálních věcí. V Pk je síť tvořena (k 31. 7. 2014):

- zařízeními pro děti vyžadující okamžitou pomoc (5 zařízení, kapacita 66 lůžek)
- dětskými domovy pro děti do 3 let věku (3 zařízení, kapacita 61 lůžek²)
- školskými zařízeními pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy (5 zařízení, kapacita 179 lůžek³)
- zařízeními pro preventivně výchovnou péči,
- systémem náhradní rodinné péče,
- sociálními službami dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (viz dále).

² Uvedena kapacita lůžek bez 5 lůžek pro dospělé osoby a bez lůžek zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

³ Uvedena kapacita dětských domovů zřizovaných Pk.

Služby pro pěstounské rodiny jsou podporovány prostřednictvím státního příspěvku na výkon pěstounské péče (poskytovaného na základě dohod o výkonu pěstounské péče dle § 47b a § 47d zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí). Tyto služby stejně jako služby náhradní výchovy organizované a financované resorty školství a zdravotnictví nejsou zahrnuty ve strategické části akčního plánu.

Na služby náhradní výchovy a NRP navazují služby domů na půl cesty, některých nízkoprahových zařízení pro děti a mládež či sociální rehabilitace. Domy na půl cesty budou do 30. září 2015 financovány z „Individuálního projektu Pardubického kraje na sociální služby III“. V období říjen až prosinec 2015 budou zachovány stávající kapacity této služby a jejich financování bude zajištěno z rozpočtu Pk a z dotace MPSV na financování sociálních služeb. Střednědobý plán na další plánovací období bude definovat kapacity služby, a to s ohledem na transformaci systému péče o ohrožené děti a aktuální potřeby. Cílovou skupinou služby sociální rehabilitace poskytovatele (v oblasti péče o děti, mládež, rodinu) jsou mladí lidé z dětských domovů, pěstounské péče a ohrožených rodin. Služba jim poskytuje pomoc, podporu a doprovod při zvládání samostatného života. V optimální variantě je navrženo navýšení kapacity této služby.

V Pk působí k 1. 7. 2014 celkem 14 poskytovatelů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, z toho cílovou skupinou jednoho poskytovatele jsou děti s poruchami autistického spektra a kombinovanými vadami. Služba je poskytována terénní a ambulantní formou a je dostupná na většině území kraje. V optimální variantě akčního plánu je navržen rozvoj kapacit sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi při respektování potřebnosti služby definované odděleními sociálně právní ochrany dětí obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Pk předpokládá zapojení poskytovatelů těchto služeb do aktivit projektu „Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny“ jejich účastí ve veřejných zakázkách zaměřených na poskytování terénních a ambulantních služeb pro ohrožené rodiny a děti.

V oblasti péče o ohrožené děti a rodiny působí dále služby odborné sociální poradenství, krizová pomoc, příp. další. Tyto služby budou podpořeny v kapacitě roku 2014.

V souvislosti s transformací systému péče o ohrožené děti a probíhajícími projekty zaměřenými na oblast sociálně právní ochrany dětí předpokládá Pk v roce 2015 rozvoj a transformaci služeb pro ohrožené děti, přičemž některé služby aktuálně poskytované v systému školských a zdravotnických zařízení se budou transformovat ve služby poskytované v režimu ZSS. Druh, forma a potřebné kapacity služeb budou určeny v průběhu roku 2015 včetně případné finanční podpory.

Služby pro děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy jsou zajištěny zejména prostřednictvím nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM), případně terénními programy. V roce 2015 budou služby NZDM pro mládež a mladé dospělé ve věku 15 – 26 let žijící ve vyloučených romských lokalitách podporovány do 30. 5. z individuálního projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“ (lokality: Hrochův Týnec, Chrudim, Pardubice, Prachovice, Svitavy, Vysoké Mýto). Rozsah služeb po skončení podpory z individuálního projektu pro uvedenou cílovou skupinu je konzultován se zástupci obcí, na jejichž území se sociálně vyloučené lokality nachází, a rovněž se zástupci poskytovatelů působících ve vyloučených lokalitách. V období červen – prosinec 2015 budou NZDM podporována v rozsahu kapacit roku 2014 ze státního

rozpočtu ČR, rozpočtu Pk a rozpočtů obcí. Obdobně bude zajištěno financování cílové skupiny dětí do 15 let a NZDM mimo vyloučené lokality a terénní programy pro cílovou skupinu dětí a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy. Pk nebude navyšovat finanční prostředky na případné rozšiřování nízkoprahových zařízení pro děti a mládež ze státního rozpočtu ani rozpočtu Pk.

Přetrvávajícím problémem v oblasti péče o rodiny s dětmi je nedostatek dostupného bydlení pro ohrožené rodiny. Absence dostupného bydlení vede rodiny k využívání azylových domů nebo ubytoven (často s nízkou úrovní bydlení a vysokými náklady na bydlení). Azylové bydlení pro celé rodiny nabízí azylové domy poskytovatele Občanské sdružení – Náš domov Koclířov s kapacitou 38 lůžek a Centrum J. J. Pestalozziho s kapacitou 30 lůžek. Krátkodobý pobyt pro rodiny s dětmi je poskytován rovněž v rámci služby krizová pomoc poskytovatele Občanské sdružení CEMA Žamberk s kapacitou 4 lůžka. Dalších 5 azylových domů poskytuje službu pro cílovou skupinu ženy a matky s dětmi a 2 azylové domy jsou určeny pro muže. V roce 2013 vznikla služba sociální rehabilitace v Lanškrouně, která nabízí aktivizační služby pro ohrožené rodiny včetně zajištění ubytování. Některé obce realizují projekty zaměřené na vznik tzv. prostupného bydlení nebo poskytují část svého bytového fondu pro účely „sociálního“ bydlení.

Cíle v oblasti péče o děti, mládež, rodinu – reálná varianta

- Zachování sítě služeb pro ohrožené děti a rodiny a podpora spolupráce těchto služeb a orgánů sociálně-právní ochrany dítěte.
- Zachování služeb azylové domy a domy na půl cesty (viz oblast péče o osoby sociálně vyloučené a osoby v obtížné životní situaci).
- Zachování nízkoprahových služeb pro děti a mládež
- Realizace projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“, tj. včetně podpory služeb nízkoprahových zařízení pro děti a mládež ve vyloučených lokalitách.
- Realizace projektu „Individuální projekt Pardubického kraje na sociální služby III“.
- Realizace projektu „Podpora aplikace standardů v Pk“.
- Realizace vybraných aktivit projektu „Systémová podpora transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny“.

Cíle v oblasti péče o děti, mládež, rodinu – optimální varianta

- Zvýšení kapacity sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi.
- Zvýšení kapacity služby sociální rehabilitace pro mladé lidi z dětských domovů, pěstounské péče a ohrožených rodin.
- Vznik služeb pro ohrožené děti a rodiny v souvislosti s transformací systému péče o ohrožené děti.

Oblast péče o osoby s duševním onemocněním

Služby pro cílovou skupinu osob s duševním onemocněním jsou primárně zajišťovány v rámci resortů zdravotnictví a sociálních věcí. Na území Pk je 35 zdravotnických zařízení psychiatrie poskytujících ambulantní péči. Lůžková zdravotnická péče je zajišťována psychiatrickými odděleními nemocnic v Pardubicích a ve Svitavách a oddělením psychiatrie odborného léčebného ústavu v Žamberku. Sociální služby poskytované terénní a ambulantní formou jsou soustředěny zejména do území Pardubicka, Chrudimska, Hlinecka a Ústeckoorlicka, dále Moravskotřebovska a Poličska. Pobytové sociální služby jsou zajišťovány v domovech se zvláštním režimem, přičemž na cílové skupiny osob s onemocněními schizofrenního okruhu a afektivními poruchami se zaměřují 2 pobytová zařízení v Pardubicích a Předhradí.

Služby sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním budou do 30. 9. 2015 financovány z Individuálního projektu Pardubického kraje na sociální služby III“. Pro období říjen až prosinec 2015 budou zachovány kapacity služby a jejich financování bude zajištěno z dotace MPSV na financování sociálních služeb, rozpočtu Pk, případně rozpočtů obcí.

Podpora ostatních terénních a ambulantních služeb bude zachována na úrovni roku 2014. Kapacita stávajících pobytových služeb bude zachována na úrovni roku 2014 a Pk nepředpokládá podporu zvyšování jejich kapacity s výjimkou služby chráněné bydlení.

Pardubický kraj je zřizovatelem organizace Domov na hradě Rychmburk (v obci Předhradí) poskytující službu domovy se zvláštním režimem cílové skupině osob s chronickým duševním onemocněním. V rámci realizovaného projektu „Podpora transformace pobytových sociálních služeb“ probíhalo v roce 2014 mapování potřeb uživatelů služby. V druhé polovině roku a v první polovině roku 2015 bude vytvořen transformační plán zařízení. V souvislosti se zjištěnými potřebami uživatelů služby a transformačním plánem zařízení umožní Pk vznik nových služeb pro cílovou skupinu osob s duševním onemocněním poskytovaných komunitním způsobem.

V rámci projektu „Podpora dostupnosti sociálních služeb a sociální práce v Pardubickém kraji“ bude v druhé polovině roku 2014 a na počátku roku 2015 realizován průzkum potřeb osob s chronickým duševním onemocněním. Na základě výsledků průzkumu bude pro období navazujícího střednědobého plánu definována potřebná síť služeb zohledňující reformu psychiatrické péče.

Cíle v oblasti péče o osoby s duševním onemocněním – reálná varianta

- Zachování kapacit pobytových služeb. V návaznosti na individuální plány uživatelů služeb a proces transformace bude v průběhu roku umožněna změna kapacit ve prospěch služeb chráněné bydlení, podpora samostatného bydlení, příp. dalších, včetně finančního zajištění těchto služeb a současného snížení kapacit služeb domovů se zvláštním režimem
- Realizace aktivit projektu „Podpora transformace pobytových sociálních služeb v Pardubickém kraji“ v příspěvkové organizaci Pk Domov na hradě Rychmburk
- Podpora vzniku kapacit chráněného bydlení, příp. podpory samostatného bydlení v souvislosti s transformací pobytových služeb sociální péče
- Zachování kapacity terénních a ambulantních služeb
- Zpracování analýzy potřeb dlouhodobě duševně nemocných osob.

Oblast péče o osoby ohrožené užíváním návykových látek

V průběhu roku 2013 nedošlo k žádným podstatným změnám na drogové scéně Pardubického kraje. Nejvíce užívanými látkami jsou alkohol, nikotin a konopné látky. Z hlediska problémového užívání je nejvíce rozšířenou drogou pervitin, v roce 2013 bylo nově zaznamenáno užívání opiátů, zvláště nelegální zneužívání substitučních látek. Sezónně a pouze v některých lokalitách se objevuje užívání surového opia, halucinogenních hub a mezi mladými lidmi je rozšířeno užívání tzv. nových syntetických drog.

V Pardubickém kraji poskytuje dlouhodobě služby uživatelům drog jeden poskytovatel sociálních služeb. Občanské sdružení Laxus provozuje 4 služby – kontaktní centrum v Pardubicích, centrum terénních programů a ambulantní centrum, v roce 2013 se začal realizovat projekt „Zpátky jinak“, který je zaměřen na resocializaci uživatelů drog vracejících se z výkonu trestu odnětí svobody. Kontaktní centrum je nízkoprahové zařízení poskytující veškeré služby harm reduction, tedy služby, které pomáhají snižovat rizika s užíváním drog spojená. Centrum terénních programů Pardubického kraje pravidelně poskytovalo služby v 11 městech: v regionu Svitavsko (3 obce – Litomyšl, Svitavy, Polička), Orlickoústecko (4 obce - Česká Třebová, Lanškroun, Ústí nad Orlicí a od 1. 7. 2013 Letohrad), Chrudimsko (3 obce Chrudim, Prachovice, Přelouč) a Pardubice. V loňském roce se podařilo rozšířit síť služeb pro uživatele drog v terénních programech o 1 terénního pracovníka, tudíž se do regionů mohlo vyjíždět denně.

Ambulantní centrum poskytuje léčbu uživatelů drog, kteří chtějí svoji závislost ukončit, léčba je určena klientům užívajícím pervitin, heroin, marihuanu, alkohol a patologickým hráčům. Centrum rovněž nabízí poradenství jejich rodinným příslušníkům. V roce 2013 byl v ambulanci o.s. Laxus zaznamenán nárůst klientů, kteří měli problém s patologickým hráčstvím a užíváním alkoholu. Ambulantní léčbu závislosti na patologickém hráčství neposkytuje žádná jiná služba v kraji, kapacita ambulantní léčby problémových uživatelů alkoholu je v kraji rovněž nedostatečná. Závislostní chování ve spojení s patologickým hráčstvím a užíváním alkoholu má velký vliv na zadlužení, rozpad sociálního zázemí a s tím spojené další kriminální chování těchto osob. Ambulantní péče je zajištěna v Pardubicích a v omezené míře ve Svitavách. S ohledem na nárůst klientů by bylo vhodné ambulantní léčbu posílit o 1 úvazek odborného sociálního pracovníka, který by působil pro oblast Svitavska a Ústeckoorlicka.

Všechny služby jsou v souladu se Strategií protidrogové politiky Pardubického kraje na období 2012 – 2018 a jsou prioritní.

Cíle v oblasti péče o osoby ohrožené užíváním návykových látek – reálná varianta

- Zachování kapacit služby kontaktní centrum v Pardubicích.
- Zachování kapacity ambulantního centra v Pardubicích (služba odborné sociální poradenství), včetně léčby závislosti na patologickém hráčství a alkoholu.
- Zachování služby terénní programy ve vybraných lokalitách Pardubického kraje (Pardubice, Chrudim, Prachovice, Přelouč, Litomyšl, Svitavy, Polička, Česká Třebová, Lanškroun, Ústí nad Orlicí, Letohrad).

Cíle v oblasti péče o osoby ohrožené užíváním návykových látek – optimální varianta

- Zvýšení kapacity a četnosti výjezdů služby terénní programy v lokalitách se zvýšeným výskytem problémových uživatelů drog (Pardubice, Chrudim, Prachovice, Přelouč, Litomyšl, Svitavy, Polička, Česká Třebová, Lanškroun, Ústí nad Orlicí, Letohrad, Vysoké Mýto, Chvaletice).
- Rozšířit kapacitu ambulantního centra v Pardubicích o léčbu závislosti na alkoholu a patologickém hráčství o 1 úvazek odborné sociálního pracovníka.

Oblast péče o osoby sociálně vyloučené a osoby v obtížné životní situaci

Služby azylové domy, domy na půl cesty a intervenční centra budou do 30. 9. 2015 financovány z projektu „Individuální projekt Pardubického kraje na sociální služby III“. Pro období říjen až prosinec 2015 budou zachovány kapacity služeb a jejich financování bude zajištěno z dotace MPSV na financování sociálních služeb, rozpočtu Pk, případně rozpočtů obcí.

V rámci projektu „Integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“ jsou podporovány služby nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (viz oblast péče o děti, mládež a rodinu) a terénní programy v 9 lokalitách Pardubického kraje (Česká Třebová, Hrochův Týnec, Chrast, Chrudim, Pardubice, Prachovice, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto). Finanční podpora služeb bude ukončena k 30. 5. 2015. Pro období červen až prosinec 2015 je ve spolupráci s obcemi, na jejichž území se vyloučené lokality vyskytují, definována potřebná kapacita služeb (viz síť sociálních služeb). Zdroji financování terénní práce ve vyloučených lokalitách jsou primárně dotace Úřadu vlády z programu „Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce“ a „Podpora terénní práce“, dále státní rozpočet ČR (resp. dotace na financování sociálních služeb), rozpočty obcí a Pk. V reálné variantě budou podpořeny terénní programy v lokalitách Hrochův Týnec a Prachovice. Služby v ostatních lokalitách budou dle potřeby doporučeny k podpoře z dotace Úřadu vlády, příp. mohou být podpořeny v rámci mimořádného kola dotačního řízení.

Pardubický kraj v roce 2014 prioritně podporoval služby poskytující pomoc a podporu při řešení situací souvisejících s předlužením (služby odborného sociálního poradenství). S ohledem na přetrvávající potřebnost řešení dluhové problematiky v rámci sociálních služeb bude v roce 2015 nadále prioritně podporována síť služeb schopných zajistit komplexní poradenství v oblasti zadlužení. Současně bude podporována spolupráce těchto služeb se sociálními pracovníky obcí s rozšířenou působností, kteří se touto problematikou rovněž zabývají. Pro rok 2015 je navrženo rozšíření kapacity služby v regionu Ústeckoorlicka.

Ostatní služby odborného sociálního poradenství, včetně poradenství pro cizince pobývající na území Pk, budou zachovány ve stávající kapacitě. Rovněž služby pro osoby bez přístřeší a osoby v krizové životní situaci budou zachovány v rozsahu schváleného akčního plánu na rok 2014.

Cíle v oblasti péče o osoby sociálně vyloučené a osoby v obtížné životní situaci – reálná varianta

- Zachování kapacit azylových domů a domů na půl cesty.
- Podpora sítě poradenských služeb schopných řešit dluhovou problematiku.
- Zachování kapacit odborného sociálního poradenství.
- Zachování kapacity intervenčního centra.
- Zajištění služeb terénní programy ve vyloučených romských lokalitách (Česká Třebová, Hrochův Týnec, Chrast, Chrudim, Prachovice, Pardubice, Svitavy, Vysoké Mýto, Ústí nad Orlicí) po dobu realizace projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“ a jejich podpora v období červen až prosinec 2015 v definovaném rozsahu.
- Zachování služeb pro osoby bez přístřeší a osoby v krizi.

3. STRATEGICKÁ ČÁST AKČNÍHO PLÁNU

Strategická část akčního plánu je rozdělena na dvě části. V první části je vymezena podpora jednotlivých druhů sociálních služeb a je popsán postup zajištění financování sítě sociálních služeb v roce 2015. Ve druhé části jsou definovány projektové cíle a záměry Pardubického kraje v sociální oblasti.

3.1. Strategie podpory sociálních služeb v roce 2015

Podpora sociálních služeb vychází z cílů a opatření střednědobého plánu a z akčního plánu. Na základě jednání se sociálními partnery a v souladu s uvedenými strategiemi byly definovány potřebné kapacity služeb pro období roku 2015. Výchozím stavem je přitom skutečnost roku 2012 se zohledněním schválených změn.

Pro rok 2015 Pk definuje síť sociálních služeb, tzn. přehled podporovaných sociálních služeb, včetně jejich působnosti (místa poskytování) a podporovaných kapacit. Síť služeb je uvedena v příloze č. 2 akčního plánu. V síti služeb je definována základní a rozvojová varianta. Základní varianta určuje minimální potřebnou kapacitu služeb v roce 2015, zatímco varianta rozvojová definuje žádoucí rozvoj kapacit vybraných služeb. Rozvojová varianta je navázána na optimální výši dotace na financování sociálních služeb poskytnuté ze státního rozpočtu ČR.

Zařazení služby do sítě služeb nezakládá nárok na poskytnutí dotace ze státního rozpočtu ČR ani z rozpočtu Pk. Služby nezahrnuté do sítě služeb nebudou v rámci hodnocení žádostí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu ČR a žádosti o poskytnutí grantu z rozpočtu Pk hodnoceny. Samosprávné orgány kraje mohou rozhodnout o zařazení sociální služby do sítě služeb v průběhu roku a na základě tohoto rozhodnutí rozhodnout o poskytnutí finanční podpory (v souladu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích). Dodatečně zařazené služby musí být v souladu s cíli střednědobého plánu a v souladu s akčním plánem (zejména v souvislosti s procesy transformace služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním a procesy transformace systému péče o ohrožené děti), příp. musí zajišťovat naplňování specifických potřeb obyvatel Pk.

3.1.1. Výpočet výše finanční podpory

V souladu s metodikou Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu krajům a Hlavnímu městu Praze zpracoval Pk tzv. kritéria financování sociálních služeb (dále jen „kritéria“), jejichž prostřednictvím lze provést transparentní, ověřitelný, nediskriminující a objektivizovaný výpočet výše finanční podpory ze státního rozpočtu ČR a rovněž z rozpočtu Pk. Kritéria jsou uvedena v příloze 3 akčního plánu.

Kritéria nastavují jednotný systém výpočtu optimálních nákladů sociálních služeb a finanční podpory z jednotlivých zdrojů financování na základě jednoznačných vstupních údajů a výpočtů pro jednotlivé druhy sociálních služeb. Součástí kritérií jsou indikátory, na základě kterých bude hodnoceno, zda podpořená služba naplnila požadovaný rozsah péče. Zároveň jsou stanovena opatření pro případy, kdy poskytovatel nenaplní stanovené indikátory.

Pk má přímý vliv na dotace poskytované ze státního rozpočtu ČR, granty z rozpočtu Pk a podporu ze strukturálních fondů EU v rámci individuálních projektu Pk. Kritéria jsou závazná pro určení výše dotace ze státního rozpočtu a grantu z rozpočtu Pk.

Dotace ze státního rozpočtu

Prostřednictvím kritérií je stanovena optimální výše dotace ze státního rozpočtu ČR. S ohledem na potřebu zachování kontinuity poskytování služeb a stability sítě sociálních služeb je určen přechodový mechanismus pro výpočet tzv. reálné výše dotace, který optimální výši dotace porovnává s dotací poskytnutou na konkrétní službu v předchozím roce a nastavuje maximálně možný pokles nebo nárůst dotace poskytnuté v roce aktuálním. Dotace poskytnutá na aktuální rok tak nemůže klesnout pod 85 % dotace poskytnuté v roce předchozím, resp. nemůže přesáhnout 105 % dotace poskytnuté v roce předchozím. Hodnoty poklesu a růstu dotace (85 %, 105 %) přechodového mechanismu se liší pro jednotlivé druhy sociálních služeb, příp. jednotlivé služby podle míry jejich potřeby, která je definována v akčním plánu (viz příloha č. 4 akčního plánu). Hodnoty poklesu a růstu dotace uvedené v akčním plánu mohou být upraveny v souvislosti s výší dotace poskytnuté Pk z MPSV ČR. Přechodový mechanismus zohledňuje pokles nebo schválený nárůst kapacity služeb mezi porovnávanými roky. U nových služeb se přechodový mechanismus nepoužije. Přechodový mechanismus nezohledňuje avizovaný nárůst dotace na mzdy pracovníků přímé péče dle USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 21. července 2014 č. 619.

Pk dále stanovuje redukční mechanismy, které slouží ke krácení reálné výše dotace na dotaci redukovanou ve vztahu k objemu finančních prostředků poskytnutých Pardubickému kraji ze státního rozpočtu ČR k plnění povinností uvedených v § 95 písm. g) ZSS. Redukční mechanismus je stanoven koeficientem krácení pro jednotlivé druhy sociálních služeb, příp. jednotlivé služby, podle míry jejich potřeby, která je definována v akčním plánu (viz příloha č. 4 akčního plánu) a dle míry dopadu případného omezení služby na kvalitu péče a života uživatelů služeb (vyšší koeficient krácení tak neznamená nepotřebnost služby!). Míra potřeby určuje, jakým způsobem bude u konkrétní služby provedeno krácení, tzn., jaký koeficient krácení bude použit. Hodnoty koeficientu krácení budou určeny v závislosti na objemu finančních prostředků poskytnutých Pk ze státního rozpočtu na financování sociálních služeb. Hodnoty krácení pro jednotlivé míry potřeby uvedené v příloze akčního plánu mohou být upraveny v souvislosti s výší dotace poskytnuté Pk z MPSV ČR.

Obecně jsou služby rozděleny do tří měr potřeby. **Vysoce potřebné služby** mají prioritu financování, jejich rozsah bude zachován, příp. mohou být s ohledem na individuální posouzení konkrétní služby rozvíjeny v souladu s akčním plánem. Podpora z dotace na poskytování sociálních služeb by se měla blížit optimu. **Služby potřebné** budou zachovány v rozsahu stávajících schválených kapacit, v individuálních případech může docházet ke změnám kapacit v souladu s akčním plánem. U potřebných služeb je předpokládána vyšší míra krácení dotace ze státního rozpočtu. **Služby základní** mají nejnižší prioritu, není předpoklad jejich rozvoje. Dotace na základní služby budou redukovány přednostně a v nejvyšším rozsahu oproti optimu. Míra redukce v jednotlivých stupních potřeby se dále liší podle toho, zda se jedná o služby, které mají být primárně financovány z rozpočtu obcí, nebo o služby, které primárně financuje kraj.

Strategická část podpory sociálních služeb v roce 2015 je zpracována pro jednotlivé druhy sociálních služeb dle ZSS. Pro každý druh sociální služby jsou popsány aktivity v roce 2015, jejich vazba na cíle střednědobého plánu, plánované kapacity, optimální náklady, zdroje financování a potřebnost služby. Strategie je uvedena v příloze č. 5 akčního plánu.

Pk při návrhu reálné a redukované varianty financování sociálních služeb předpokládá vytvoření rezervy z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb. Výše rezervy činí cca 1 % poskytnuté dotace. Rezerva je určena na:

- podporu nových služeb, které mohou vznikat v průběhu roku 2015 v souvislosti s transformací systému péče o ohrožené děti nebo transformací pobytových služeb sociální péče pro osoby se zdravotním postižením,
- podporu rozšíření kapacit stávajících služeb, jejichž rozvoj je v souladu se střednědobým, resp. akčním plánem a současně vychází z aktuálně zjištěných potřeb,
- krytí části nákladů na poskytování pečovatelské služby, které by měl hradit uživatel služby a které jsou dle § 75 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, poskytovány bez úhrady,
- krytí nákladů, které poskytovateli vznikly v souvislosti s mimořádnou událostí,
- krytí nákladů služeb, jejichž výpočet dotace bylo nutné revidovat.

Bližší podmínky pro čerpání rezervy jsou vymezeny v metodice pro poskytování účelových dotací na podporu sociálních služeb poskytovaných podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Výpočet reálné varianty finanční podpory z dotace MPSV ČR uvedený v akčním plánu rovněž obsahuje rezervu pro krytí změn ve struktuře uživatelů dle stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby u služeb týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem. Tato rezerva bude spotřebována v rámci řádného termínu podávání žádostí o dotaci, resp. hodnocení žádostí.

V případě, že dojde k naplnění USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 21. července 2014 č. 619, o posílení prostředků na financování sociálních služeb v roce 2015 navýšením závazného ukazatele státního rozpočtu o 750 000 tis. Kč, bude alikvótní část dotace ze státního rozpočtu ČR pro Pardubický kraj použita na navýšení dotace pro poskytovatele sociálních služeb. Dle pokynů MPSV ČR budou příjemci účelové dotace ve smlouvě o poskytnutí účelové dotace zavázáni využít tuto část dotace na zvýšení mezd pracovníků přímé péče.

3.2. Projektové aktivity Pardubického kraje

Cíl	Do 30. 6. 2015 zpracovat transformační plány v domovech pro osoby se zdravotním postižením zřizovaných Pardubickým krajem	
Opatření, která naplňuje	Opatření C.6.2 Zmapovat technické a personální podmínky domovů pro osoby se zdravotním postižením pro nastavení procesu transformace služeb včetně zhodnocení životní situace a možností jejich uživatelů. Opatření C.6.3 Zpracovat strategie dalšího vývoje pobytových zařízení včetně analýzy finančních nákladů.	
Krátký popis	Pardubický kraj je zapojen do projektu Podpora transformace pobytových sociálních služeb v Pardubickém kraji, jehož realizátorem je občanské sdružení Instand. V rámci projektu budou zpracovány transformační plány v 6 vybraných zařízeních Pardubického kraje.	
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	Realizace projektu dle schválené žádosti.	
Výstupy v roce 2015	Analýza potřeb uživatelů DOZP, transformační plány zařízení	
Zodpovědnost	Vedoucí odboru sociálních věcí	
Termín realizace	Září 2013 – červen 2015	
Finanční přehled v Kč	Náklady celkem	Skutečnost celkem
Celkem	4 915 785,36 Kč	
MPSV		
Pk		
IP Pk		
Obce		
Příjmy od uživatelů		
ostatní	4 915 785,36 Kč	
Popis zdrojů	Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.	
Vyhodnocení		

Cíl	Realizovat aktivity projektu Podpora dostupnosti sociálních služeb a sociální práce v Pardubickém kraji	
Opatření, která naplňuje	Cíl I.1 Zajistit financování sítě sociálních služeb. Cíl J.1 V období naplňování střednědobého plánu pokračovat v plánování sociálních služeb pro území Pardubického kraje.	
Krátký popis	Pardubický kraj realizuje projekt, jehož cílem je vytvořit nástroje pro řízení, plánování, koordinaci a financování sociálních služeb a sociální práce na území Pardubického kraje.	
Aktivity vedoucí k naplnění opatření	Zpracování analýzy potřeb osob s duševním onemocněním a dostupnosti služeb pro osoby s duševním onemocněním. Vytvoření karet sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v návaznosti na aktivity projektu Podpora procesů transformace pobytových sociálních služeb v Pardubickém kraji. Zpracování pravidel pro řízení a financování sítě sociálních služeb. Vytvoření systému průběžného zjišťování potřeb a sociálních jevů prostřednictvím sociální práce na obcích. Vytvoření akčního plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2015. Vzdělávací aktivity v oblasti sociální práce a v oblasti sociálního podnikání.	
Výstupy v roce 2015	Analýza potřeb osob s duševním, karty sociálních služeb, kritéria financování sociálních služeb, pravidla průběžného zjišťování potřeb	
Zodpovědnost	Vedoucí odboru sociálních věcí	
Termín realizace	Únor 2014 – červen 2015	
Finanční přehled v Kč	Náklady celkem	Skutečnost celkem
Celkem	2 483 050 Kč	
MPSV		
Pk		
IP Pk	2 483 050 Kč	
Obce		
Příjmy od uživatelů		
ostatní		
Popis zdrojů	Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.	
Vyhodnocení		

Cíl	Realizace aktivit projektu „Podpora aplikace standardů v Pk“	
Opatření, která naplňuje	Cíl D.2 Zajistit síť služeb pro podporu náhradní rodinné péče.	
Krátký popis	Projekt „Podpora aplikace standardů v Pk“ je zaměřený na podporu naplnění standardů kvality sociálně-právní ochrany dětí, které jsou upraveny zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „standardy“). V rámci projektu byl navýšen počet pracovníků sociálně právní ochrany dětí o 2,0 úvazku sociálního pracovníka, 0,5 úvazku psychologa a 0,5 úvazku koordinátora aktivit projektu. V roce 2014 realizovány workshopy pro pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále jen „obcí“) na podporu zavedení standardů. Každá obec standardy dle zákona 359/1999 Sb. zpracovává samostatně. Krajský úřad poskytuje obcím metodickou podporu. V rámci nastavení odborné spolupráce KrÚ Pk pořádá jednání u kulatých stolů se zástupci obcí, s pověřenými osobami, poskytovateli zdravotních služeb, zástupci škol a školských zařízení (dětských domovů), poskytovateli zdravotních služeb (porodnice), zástupci veřejné moci (soudy). V roce 2015 bude KrÚ pokračovat ve zvyšování úrovně jednotného metodického vedení vůči obcím s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí a organizování workshopů, dále v rámci nastavení systému odborné spolupráce a jednotných postupů bude organizovat jednání u kulatých stolů. V rámci projektu je dále realizováno vzdělávání a supervize pro pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany KrÚ Pk	
Aktivita vedoucí k naplnění opatření	Realizace projektu dle schválené žádosti.	
Výstupy v roce 2015	Standardy kvality sociálně právní ochrany dětí	
Zodpovědnost	Vedoucí odboru sociálních věcí	
Termín realizace	Únor 2014 – červen 2015	
Finanční přehled v Kč	Náklady celkem	Skutečnost celkem
Celkem	3 914 617,38 Kč	
MPSV	587 192,61 Kč	
Pk		
IP Pk		
Obce		
Příjmy od uživatelů		
ostatní	3 327 424,77 Kč	

Popis zdrojů	Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.
Vyhodnocení	

3.3. Výhled financování sociálních služeb v letech 2015 – 2017

Výhled financování sociálních služeb v roce 2015 vychází z předpokládaného objemu poskytnutých služeb, výpočtu optimálních nákladů a výpočtu reálné dotace na poskytování sociálních služeb ze státního rozpočtu a rozpočtu Pk. Výše reálné dotace odpovídá předpokládanému objemu finančních prostředků na sociální služby ve státním rozpočtu a rozpočtu Pk. Výchozím stavem je přitom objem finančních prostředků v roce 2014.

Výhled financování pro rok 2015 a 2016 je odvozen ze stavu roku 2014. Výše optimálních nákladů a optimální výše dotace ze státního rozpočtu je zvýšena o 3 % s ohledem na předpokládanou míru inflace a minimální růst mezd.

K 31. 5. 2014 bude ukončeno financování služeb terénní programy a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež podporovaných v rámci projektu „Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II“ V období červen – prosinec 2015 budou služby finančně zajištěny ze zdrojů státního rozpočtu ČR (Úřad vlády ČR, dotace na poskytování sociálních služeb) a rozpočtů územně samosprávných celků. Výpadek financování v roce 2016 a 2017 představuje cca 5,5 mil. Kč. Tento výpadek bude kryt z výše uvedených zdrojů.

K 30. 9. 2014 bude ukončeno financování služeb azylové domy, domy na půl cesty, intervenční centra, sociálně terapeutické dílny a sociální rehabilitace (pro osoby s duševním onemocněním). V období říjen – prosinec 2015 budou služby finančně zajištěny ze zdrojů státního rozpočtu (dotace na poskytování sociálních služeb) a rozpočtů územně samosprávných celků. Výpadek financování v roce 2016 a 2017 představuje cca 47,5 mil. Kč. Tento výpadek bude kryt z výše uvedených zdrojů.

Výhled financování uvedený v příloze č. 6 zohledňuje předpokládaný vývoj optimálních nákladů a optimální dotace MPSV ČR. S ohledem na probíhající procesy transformace pobytových služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním a transformace systému péče a s ohledem na měnící se potřeby poskytování sociálních služeb, je uvedený výhled optima výpočtem zohledňující inflaci, příp. výpadek financování ze zdrojů EU. Redukční varianta je uvedena pouze souhrnně za všechny služby a předpokládá zachování výše dotace MPSV na úrovni roku 2013.

4. SEZNAM PŘÍLOH

1. Přehled počtu sociálních služeb v Pardubickém kraji
2. Síť sociálních služeb Pardubického kraje pro rok 2015
3. Kritéria financování sociálních služeb
4. Priority financování (přechodový a redukční mechanismus)
5. Strategie podpory sociálních služeb v roce 2015
6. Výhled financování